

Załącznik 3

Proces Konsultacji Społecznych i ich rezultaty

OPIS PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W TRAKCIE PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA LUBLIN

Strategia została opracowana przez firmę Coffey International Development Sp. z o.o., wyłonioną w drodze obowiązującej procedury wyboru oferenta, z uwagi nie tylko na doświadczenia międzynarodowe, ale także na wykorzystanie ekspertów mających doświadczenie w planowaniu regionalnym i pozyskiwaniu środków unijnych oraz gotowość do współdziałania z grupą lokalnych specjalistów i środowisk.

Ekspertem kierującym pracami nad Strategią był pan Richard Moreton, a w zespole autorskim uczestniczyli także panowie Mieczysław Bąk i Ryszard Boguszewski oraz pani Aldona Madaj.

W dniu 30 października 2007 odbyło się wstępne spotkanie dyrektorów wydziałów i zespołu autorskiego poświęcone krótkiej prezentacji wszystkich dokumentów strategicznych miasta i opisujące funkcjonujące w Lublinie mechanizmy zarządzania rozwojem. Prezentowane były także główne oczekiwania wobec powstającej strategii.

Dla zapewnienia odpowiedniej reprezentacji lokalnych potrzeb i opinii w procesie opracowania strategii Prezydent Miasta, dr Adam Wasilewski wydał Zarządzenie Nr 897/2007 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie powołania Zespołu zadaniowego ds. aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2007-2015. W skład Zespołu weszły następujące osoby:

1. Eugeniusz Wojtaś – przewodniczący zespołu
2. Elżbieta Matuszak – zastępca przewodniczącego zespołu
3. Elżbieta Mącik – odpowiedzialna za planowanie przestrzenne
4. Ewa Kipta – koordynator lokalnego programu rewitalizacji
5. Zbigniew Choduń – kierujący przygotowaniem inwestycji miejskich
6. Andrzej Bałaban – odpowiedzialny za inwestycje drogowe i utrzymanie systemu komunikacyjnego
7. Dariusz Jachimowicz – pełnomocnik ds. przygotowań do Europejskiej Stolicy Kultury 2016 odpowiedzialny za tworzenie warunków dla aktywności kulturalnej.
8. Anna Kamińska-Smarzewska – odpowiedzialna za transport publiczny
9. Andrzej Miszczuk – przedstawiciel środowisk akademickich, rektor uczelni prywatnej
10. Wojciech Krakowski – przedsiębiorca i radny Rady Miasta Lublin
11. Andrzej Juros – przedstawiciel organizacji pozarządowych
12. Magdalena Fiuta – przedstawicielka organizacji pozarządowych

Zadaniem członków Zespołu było nie tylko dostarczenie informacji niezbędnych dla opracowania Strategii ale też uczestnictwo w roboczych spotkaniach prowadzących do ustalenia zapisów analizy SWOT, określenia i sformułowania wizji i misji strategii oraz sporządzenia schematu priorytetów i celów strategicznych i operacyjnych.

Odbyły się trzy spotkania zespołu:

- w dniu 21 listopada 2007 r. – poświęcone analizie SWOT oraz formułowaniu wizji i misji
- w dniu 4 grudnia 2007 r. – poświęcone posumowaniu analizy SWOT, wizji i misji oraz wynikającym z nich wytycznych dla celów strategicznych i operacyjnych
- w dniu 19 grudnia 2007 r. – poświęcone precyzowaniu i systematyzowaniu priorytetów, przestrzennym aspektom wdrażania strategii, oraz zagadnieniom przygotowania i prowadzenia debaty publicznej.

Następnym krokiem przy opracowywaniu strategii były spotkania grup focusowych obejmujących główne grupy interesu w mieście, mające na celu skonsultowanie i weryfikacja wstępnego projektu strategii. Celem tych spotkań było sprawdzenie na ile wypracowane dotychczas założenia strategii spełniają oczekiwania głównych grup interesu i na ile są komplementarne względem ich zamierzeń rozwojowych.

Seria spotkań grup focusowych obejmowała:

- spotkanie z grupami przedsiębiorców lubelskich w dniu 21 stycznia 2008 r
- spotkanie z lubelskimi środowiskami akademickimi i edukacyjnymi – w dniu 22 stycznia 2008 r.
- spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych i instytucji kulturalnych – w dniu 22 stycznia 2008 r.

Na spotkaniach focusowych prezentowano zarys struktury strategii oraz jej zasadnicze ustalenia, rozwijane bardziej szczegółowo w zakresie zainteresowań odnośnej grupy. Następnie prowadzona była dyskusja, której celem było wypracowanie właściwych relacji ważności poruszanych problemów, możliwości i pilności ich rozwiązywania. Stałym elementem dyskusji było zagadnienie współdziałania zaproszonych środowisk ze strukturami Urzędu Miasta.

Wstępna wersja robocza strategii została przedłożona przez zespół autorski w dniu 29 stycznia, a następna, poprawiona po ocenie wewnętrznej 8 kwietnia 2008 r., uzyskała akceptację Prezydenta Miasta Lublin w dniu 20 kwietnia 2008 r., stając się tym samym podstawą do końcowego etapu konsultacji społecznych. Wersja ta została także przekazana Komisji Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska.

Wersja robocza strategii została zaprezentowana na stronach internetowych Urzędu Miasta w dniu 23 kwietnia 2008 roku, a publiczne spotkanie konsultacyjne odbyło się 12 maja 2008 roku w Trybunale Koronnym.

W ramach końcowego etapu konsultacji zgłoszono na piśmie 12 uwag, a podczas dyskusji dwa zagadnienia, które wyjaśniono i dodatkowo ucytelniono w treści strategii. Protokół spotkania konsultacyjnego został załączony poniżej.

Strategia Rozwoju Miasta Lublin – Wersja do Uchwalenia uwzględnia uwagi i sugestie zgłaszane w trakcie całego procesu opracowania. Znaczna część zgłaszanych uwag odnosi się do obszaru strategii, który zostanie zawarty w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym – ich rozpatrzenie nastąpi więc w ramach odrębnej procedury – poświęconej konsultacjom WPI.

Protokół
ze spotkania konsultacyjnego w dniu 12.05.2008 r. w sprawie aktualizacji
Strategii Rozwoju Lublina na lata 2008-2015

Spotkanie odbyło się w Trybunale Koronnym w Lublinie i zostało poprzedzone ogłoszeniem na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz informacjami w lokalnej prasie.

W spotkaniu wzięli udział:

Adam Wasilewski – Prezydent Miasta
Elżbieta Kołodziej – Wnuk – Zastępca Prezydenta Miasta
Eugeniusz Wojtaś – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich
Ewa Kipta - Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich
Ryszard Boguszewski – ekspert Coffey International Development Sp. z o.o. uczestniczący w opracowaniu strategii

oraz

osoby wpisane na listę obecności (w załączeniu).

Spotkanie zainaugurowała Pani Prezydent Elżbieta Kołodziej-Wnuk, podkreślając znaczenie opracowania strategii zarówno dla spełnienia wymogów zawartych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego (RPO) jak i dla gospodarczej promocji Lublina.

Ewa Kipta, jako prowadząca spotkanie poinformowała o przebiegu prac nad strategią i jej podstawowych założeniach metodycznych.

Następnie zabrał głos pan Marek Kobzak – przedstawiciel Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów”, który zarzucił nieścisłość na załączonej w Strategii mapce – nie zaktualizowano jej o obszary spółdzielni mieszkaniowych włączonych do programu rewitalizacji uchwałą Rady Miasta w 2006 r., stąd obawa, że 4 projekty przygotowane już przez SM nie będą mogły aplikować o dofinansowanie.

Wyjaśnienie E. Kipy, że Program Rewitalizacji będzie aktualizowany wg wytycznych Urzędu Marszałkowskiego, które ograniczają stosowanie Programu do obszarów kryzysowych, wymagających działań interwencyjnych. Problemy, przed jakimi stoją SM można zawrzeć w strefie humanizacji osiedli, która jest jedynie zapobieganiem degradacji.

Wystąpienie pana Marka Kobzaka zostało poparte pisemnym wystąpieniem SM „Czechów” (w załączeniu do protokołu).

Następnie głos zabrał pan radny RM Michał Widomski, zaznaczając, że jest to głos w publicznej debacie przed rozpoczęciem dyskusji nad dokumentem na forum Rady Miasta.

Pan Widomski określił przygotowaną strategię jako dokument dobrze przygotowany w części diagnostycznej, natomiast zbyt ogólny w sformułowaniu działań, które powinny być podejmowane dla osiągnięcia zakładanych celów (szczegółowych zadań, które powinny być mierzalnym rezultatem celów strategicznych). Stwierdził, że wg jego opinii popełnione zostały błędy metodologiczne w tej materii i porównał strategię Lublina do strategii kraju, która bardziej szczegółowo określa zamierzone rezultaty.

Pani Prezydent wyjaśniła, że strategia miasta jest dokumentem o innej szczegółowości niż strategia krajowa, kierunki rozwoju miasta określa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a szczegółowe zadania są zawarte w programach i strategiach branżowych, które wymienia strategia Lublina.

E. Kipta objaśniła ponadto, że pomiar i raportowanie rezultatów strategicznych w skali kraju jest wykonalne przy wykorzystaniu Banku Danych Regionalnych GUS, natomiast

dla potrzeb miasta brak jest odpowiedniego poziomu generowania danych statystycznych (np. dzielnicy). Urząd statystyczny nie opracowuje bazy danych przydatnych do badania zjawisk zachodzących wewnątrz miasta, na podstawie których można prowadzić monitorowaną politykę lokalną. Zamówienie takich badań jest możliwe, ale wymaga czasu na ich opracowanie i jest kosztowne.

Pan radny nalegał jednak na umieszczenie konkretów w strategii (np. ilości wybudowanych dróg, czy zakupionych autobusów), nie zważając na wyjaśnienia, że takie zamiary opisane są w opracowywanych i aktualizowanych dokumentach branżowych, zatwierdzanych przez Radę Miasta. Zwrócił również uwagę na niekorzystne trendy demograficzne i konieczność powiększania liczby mieszkańców przez przyciąganie do Lublina większej liczby studentów. Konieczna tu jest współpraca samorządu z uczelniami i spowodowanie uatrakcyjnienia i polepszenia pozycji lubelskich uczelni na listach rankingowych.

W odpowiedzi, pan Prezydent Wasilewski stwierdził, że uczelnie budują swoją pozycję latami, a nie w perspektywie określonej aktualizowaną strategią, inwestując w infrastrukturę i kształcąc kadry. Radykalna skokowa poprawa pozycji na listach nie jest możliwa, możliwe jest natomiast, przy zastosowaniu dobrej strategii marketingowej, otwarcie uczelni na studentów z zagranicy.

Następnym mówcą był pan Janusz Kopaczek z Lubelskiego Stowarzyszenia Turystyki Kulturowej Zachód – Wschód, który również złożył swoje uwagi na piśmie. Zauważył, że pozycję Lublina, ze względu na jego szczególne położenie należałoby ująć w kontekście europejskim, nie tylko regionalnym czy krajowym. Generalnie nie jest on zwolennikiem hasła „Lublin miastem inspiracji”. Wg niego właściwszym byłoby „Lublin miastem spotkania zachód-wschód”. Na zamieszczonym w strategii hasle żadna instytucja nie buduje swojej strategii. Wg pana Kopaczka zbyt małą wagę przykładana się do turystyki jako dziedziny gospodarki (m.in. przez częste zamieszczanie turystyki w infrastrukturze społecznej). Nie została określona platforma współpracy samorządu z organizacjami i stowarzyszeniami turystycznymi. Nie wskazano innych walorów, oprócz zabytków, decydujących o potencjale turystycznym (np. cyklicznej imprezy w rocznicę podpisania unii lubelskiej). Porównał Lublin do Krakowa, który posiada strategię rozwoju turystyki. Ponadto w analizie SWOT pominięto rozwój turystyki jako szansy Lublina, a w diagnozie pominięte zostały dane o ruchu turystycznym w mieście. Szczegółowe uwagi Lubelskiego Stowarzyszenia Turystyki Kulturowej „Zachód – Wschód” zawarte zostały w piśmie złożonym w dniu 8.05.2008 r.

Następny głos, pana Mędykowskiego ze Stowarzyszenia Patologii – Stop, dotyczył problemu niedostatecznego tempa opracowywania studium uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego, które nie nadążają za szybkim rozwojem budownictwa, i nie miał bezpośredniego odniesienia do konsultowanego dokumentu, a raczej do planowania przestrzennego.

W odpowiedzi na poruszone poprzednio problemy wystąpił pan Ryszard Boguszewski, który przy opracowywaniu strategii występował jako ekspert lokalny, mając doświadczenie w pracy samorządu regionalnego oraz jako współautor strategii rozwoju województwa lubelskiego i innych tego typu dokumentów. Potwierdził raz jeszcze niemożność opracowania dokumentu strategicznego o większym stopniu szczegółowości, z jednej strony nie mając dostępności do bazy danych generowanych na poziomie mniejszym niż gmina miejska (powiat grodzki), z drugiej zaś strony z powodu niemożności wiarygodnego określenia, jakimi środkami miasto może dysponować w perspektywie do 2015 r. Takie dane opracowywane są na poziomie kraju i regionu, na niższych poziomach niestety nie, dlatego strategie opracowywane na niższych szczeblach (nie posiadając odpowiednich instrumentów) muszą być bardziej ogólne.

Lublin jest w strategii identyfikowalny poprzez załączoną diagnozę stanu istniejącego oraz zawarte w matrycy programy i szczegółowe projekty, które dzisiaj są możliwe do określenia. Dotyczą one zamierzeń samorządu oraz innych podmiotów działających na terenie miasta. Bardziej szczegółowe określanie zadań uczyniłoby ze strategii program operacyjny. Natomiast Wieloletni Plan Inwestycyjny, stanowiący załącznik sdo Strategii, należy traktować jako określenie minimum zamierzeń miasta, sprecyzowanych na najbliższe lata.

Następnie głos zabrał ponownie pan radny Widomski, zarzucając strategii brak uszczegółowienia, które identyfikowałyby Lublin w sposób jednoznaczny i zarzucając określenie celów i sformułowań, które można by zamieścić w strategii rozwoju każdego miasta. Wg pana radnego można określić w strategii cele, jako rezultaty realizacji poszczególnych zadań zapisanych np. w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Jego zdaniem strategia zawiera szereg zadań i programów, ale nie określa priorytetów i dlatego nie można mierzyć, czy jest realizowana.

Ewa Kipta stwierdziła w odpowiedzi, że wartość strategii nie polega na unikalności i oryginalności proponowanych ustaleń, ale na powszechnej akceptacji ustaleń, ich przydatności dla najważniejszych dla miasta podmiotów i na upublicznieniu jej opracowania i realizacji.

Przedstawiciel LPEC pan Werner zaprezentował działania przedsiębiorstwa energetyki ciepłej potwierdzające proponowane przez niego hasło – Lublin miastem czystej energii. Wniósł o podkreślenie tych zagadnień w strategii.

Pani Prezydent, na zakończenie, dziękując za udział w spotkaniu, stwierdziła, że jest ono etapem w procesie konsultacyjnym, który jest przybliżyć zatwierdzenie dokumentu przez Radę Miasta.